

LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
144304 SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ 2025-2026 EĞİTİM
ÖĞRETİM YILI LABORATUVAR UYGULAMA KILAVUZU

İÇİNDEKİLER

1. SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ İÇERİĞİ

- 1.1. Dersin Amacı ve Öğrenme Çıktıları
- 1.2. Dersin Laboratuvar Uygulama Hedefleri

2. SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ LABORATUVAR UYGULAMA ALANLARI, SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI VE UYGULAMA PLANI

- 2.1. Laboratuvar Uygulama Alanları
- 2.2. Laboratuvar Uygulaması Sorumlu Öğretim Elemanları
- 2.3. Laboratuvar Uygulama Planı

3. LABORATUVAR UYGULAMALARINA AİT FORMLAR

- 3.1. Laboratuvar Uygulamaları Öğrenci Değerlendirme Formu (Öğretim Elemanı)
- 3.2. Laboratuvar Uygulamaları Değerlendirme Formu (Öğrenci)
- 3.3. Hemşirelik Öğrencileri İçin Vital Simülasyon Merkezi Serbest Çalışma Uygulamaları Kullanım Talep Formu
- 3.4. Rehber formlar

4. LABORATUVAR UYGULAMA İLE İLGİLİ YÖNERGE VE REHBERLER

- 4.1. Öğrencilerin Laboratuvar Uygulamaları Öncesinde Uyması Gereken Kurallar
- 4.2. Öğrencilerin Laboratuvar Uygulamaları Esnasında Uyması Gereken Kurallar
- 4.3. Üniforma Düzeni
- 4.4. Öğretim Elemanının Görev ve Sorumlulukları
- 4.5. Devam Zorunluluğu
- 4.6. Laboratuvar Uygulamalarının Değerlendirilmesi, Sonuçlara İtiraz ve Evrakların Muhafazası

1. SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ İÇERİĞİ

- 1.1. Dersin Amacı ve Öğrenme Çıktıları

Bu dersin amacı öğrenciye, sağlık öyküsünü alma, fizik muayene yapma; bireyi biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel yönden değerlendirmek ve elde ettiği verileri klinik karar verme sürecinde kullanmaya yönelik bilgi ve beceri kazandırmaktır.

Dersin Öğrenme Çıktıları

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenci;

1. Objektif ve subjektif veri toplama yöntemlerini açıklar ve uygular (bilişsel & psikomotor beceri alanı öğrenim çıktısı).
2. Sağlıklı/hasta bireye yapılacak fiziksel muayenenin amacını açıklar (bilişsel alan öğrenim çıktısı).
3. Fizik muayene yöntemlerini açıklar ve uygular (bilişsel & psikomotor beceri alanı öğrenim çıktısı).
4. Sağlıklı/hasta bireyin sistemik sağlık değerlendirilmesi açıklar ve uygular (bilişsel & psikomotor beceri alanı öğrenim çıktısı).
5. Sağlıklı/hasta bireyin sağlığını değerlendirirken eleştirel düşünme sürecini kullanır (duyuşsal alan öğrenim çıktısı).
6. Sağlıklı/hasta bireyin sağlığını değerlendirirken etkili iletişim metotlarını kullanır (bilişsel & psikomotor beceri alanı öğrenim çıktısı).
7. Sağlıklı/hasta bireyin sağlığını değerlendirirken etik ilkelere uygun veri toplar (bilişsel, duyuşsal & psikomotor beceri alanı öğrenim çıktısı).
8. Sağlıklı/hasta bireyin sağlığının değerlendirilmesinde bağımsız çalışmak için sorumluluk alır (duyuşsal alan öğrenim çıktısı).
9. Sağlıklı/hasta bireyin sağlığının değerlendirilmesinde kanıta dayalı uygulamaları açıklar ve uygular (bilişsel & psikomotor beceri alanı öğrenim çıktısı).

1.2. Sağlığın Değerlendirilmesi Dersi Laboratuvar Uygulaması Hedefleri

- Objektif ve subjektif verileri ayırt ederek sistematik veri toplayabilme
- Uygun veri toplama yöntemini (görüşme, gözlem, ölçüm) seçebilme
- Hasta öyküsünü yapılandırılmış biçimde alabilme
- Toplanan verileri hemşirelik kayıtlarına doğru ve eksiksiz aktarabilme
- Fizik muayene tekniklerini (inspeksiyon, palpasyon, perküsyon, oskültasyon) doğru sırayla uygulayabilme
- Yaşam bulgularını doğru ölçüm araçlarıyla ölçebilme ve yorumlayabilme
- Ağrı değerlendirme ölçeklerini uygun hastada kullanabilme
- Sıvı dengesini değerlendirmede giriş-çıkış takibini yapabilme
- Elektrolit ve asit-baz bozukluklarına ilişkin klinik bulguları tanıyabilme

- Laboratuvar sonuçlarını hasta değerlendirmesiyle ilişkilendirebilme
- Riskli durumları zamanında raporlayabilme
- Beslenme durumunu değerlendirmede uygun tarama araçlarını kullanabilme
- Günlük aktivite düzeyini fonksiyonel olarak değerlendirebilme
- Beslenme ve aktiviteye ilişkin riskleri belirleyebilme
- Uyku örüntüsünü değerlendirmek için uygun soruları yöneltebilme
- Konforu bozan faktörleri klinik ortamda belirleyebilme
- Uyku ve dinlenmeye ilişkin subjektif verileri analiz edebilme
- Konforu artırmaya yönelik girişimleri planlayabilme
- Ruhsal durumu gözlem ve görüşme yoluyla değerlendirebilme
- Duygudurum, düşünce ve davranış değişikliklerini ayırt edebilme
- Temel ruhsal değerlendirme ölçeklerini uygulayabilme
- Gerekli durumlarda uygun yönlendirmeyi yapabilme
- Deri bütünlüğünü sistematik biçimde değerlendirebilme
- Lezyonları tanımlayıcı özellikleriyle ayırt edebilme
- Basınç yarası risk değerlendirmesini yapabilme
- Bulguları standart terminoloji ile kayıt altına alabilme
- Baş ve boyun bölgesini anatomik bütünlük içinde değerlendirebilme
- KBB muayenesinde temel değerlendirme basamaklarını uygulayabilme
- Anormal bulguları normalden ayırt edebilme
- Solunum sayısı ve örüntüsünü doğru şekilde değerlendirebilme
- Oskültasyonla normal ve anormal solunum seslerini ayırt edebilme
- Solunum sıkıntısı belirtilerini erken dönemde tanıyabilme
- Nabız ve kan basıncını doğru teknikle ölçebilme
- Periferik dolaşımı değerlendirebilme
- Ödem ve dolaşım bozukluğu belirtilerini tanıyabilme
- Kardiyovasküler hastalıklar risk bulgularını analiz edebilme
- Üriner eliminasyonu sistematik biçimde değerlendirebilme
- İdrar özelliklerini gözlemleyerek yorumlayabilme
- Ürogenital sisteme ilişkin riskleri belirleyebilme
- Hasta mahremiyetini koruyarak değerlendirme yapabilme
- Bilinç düzeyini değerlendirme ölçeklerini kullanabilme
- Motor ve duyu fonksiyonlarını değerlendirebilme
- Pupilla ve refleks değerlendirmesini yapabilme
- Nörolojik acil belirtileri tanıyabilme
- Gastrointestinal semptomları sistematik olarak sorgulayabilme
- Batın değerlendirmesinde temel muayene basamaklarını uygulayabilme
- Eliminasyon alışkanlıklarını değerlendirebilme
- Bulguları beslenme ve sıvı durumu ile ilişkilendirebilme
- Meme muayenesini uygun teknikle uygulayabilme
- Normal ve anormal meme bulgularını ayırt edebilme
- Hastaya kendi kendine meme muayenesini öğretebilme
- Tarama ve erken tanının önemini açıklayabilme

2. SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ LABORATUVAR UYGULAMA ALANLARI, SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI VE UYGULAMA PLANI

2.1. Laboratuvar Uygulama Alanları

Laboratuvar Alanları	<ul style="list-style-type: none">▪ Beceri Laboratuvarı 1▪ Beceri Laboratuvarı 2▪ Hasta Odası▪ Debrifing Odası
Laboratuvar Tarihleri	18.09.2025-25.12.2025
Laboratuvar Saati	08:40-12:30
Öğrenci Sayısı	69

2.2. Laboratuvar Uygulaması Sorumlu Öğretim Elemanları

TARİH	LABORATUVAR SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI
18.09.2025- 25.12.2025	<ul style="list-style-type: none">• Dr. Öğr. Üyesi Hafize SAVAŞ Tel No: [REDACTED]• Dr. Öğr. Üyesi Demet BAL Tel No: [REDACTED]

2.3. Laboratuvar Uygulama Planı

Akademik Takvim Hafta	Tarih	Gün	Saat	Kullanım Alanı	Uygulama Konusu
1. Hafta	18.09.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Sağlığın değerlendirilmesinde temel kavramlar (objektif, subjektif veri toplama yöntemleri)
2. Hafta	23.09.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Fizik muayene yöntemleri, Yaşam bulguları ve ağrının değerlendirilmesi
3. Hafta	02.10.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Sıvı elektrolit -asit baz dengesinin değerlendirilmesi
4. Hafta	09.10.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Beslenme ve aktivite durumunun değerlendirilmesi
5. Hafta	16.10.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Uyku ve dinlenme/konfor durumunun değerlendirilmesi
6. Hafta	23.10.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Ruh sağlığının değerlendirilmesi
7. Hafta	30.10.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Dermatolojik (saç, deri, tırnak) değerlendirme
8. Hafta	ARA SINAV				
9. Hafta	13.11.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Baş- boyun; kulak, burun ve boğaz değerlendirmesi
10. Hafta	20.11.2025	Perşembe	10.40-12.30	Beceri Laboratuvarı 1 Beceri Laboratuvarı 2	Solunum sisteminin değerlendirilmesi
11. Hafta	27.11.2025	Perşembe	10.40-12.30	Hasta Odası ve Debriefing Odası	Dolaşım sisteminin değerlendirilmesi

12. Hafta	04.12.2025	Perşembe	10.40-12.30	Hasta Odası ve Debrifing Odası	Ürogenital sisteminin değerlendirilmesi
13. Hafta	11.12.2025	Perşembe	10.40-12.30	Hasta Odası ve Debrifing Odası	Sinir sisteminin değerlendirilmesi
14. Hafta	18.12.2025	Perşembe	10.40-12.30	Hasta Odası ve Debrifing Odası	Gastrointestinal sisteminin değerlendirilmesi
15. Hafta	25.12.2025	Perşembe	10.40-12.30	Hasta Odası ve Debrifing Odası	Meme dokusunun değerlendirilmesi
16. Hafta	FİNAL SINAVI				

3. LABORATUVAR UYGULAMASINA AİT FORMLAR

3.1. Laboratuvar Uygulamaları Öğrenci Değerlendirme Formu (Öğretim Elemanı) ([EK-1](#))

3.2. Laboratuvar Uygulamaları Değerlendirme Formu (Öğrenci) ([EK-2](#))

3.3. Hemşirelik Öğrencileri İçin Vital Simülasyon Merkezi Serbest Çalışma Uygulamaları Kullanım Talep Formu ([EK 3](#))

3.4. Rehber formlar

4. LABORATUVAR UYGULAMASI İLE İLGİLİ YÖNERGE VE REHBERLER

4.1. Öğretim Elemanının Sorumluluk ve Görevleri:

Laboratuvar uygulama sorumlusu öğretim elemanlarının görev ve sorumlulukları:

- Uygulama öncesinde öğrencileri ve Vital Simülasyon Merkezi sorumlularına; laboratuvar uygulama eğitimlerinin amacı, öğrenme hedefleri, konu başlıkları ve senaryolar (Hangi senaryoların simüle edileceği ve her bir senaryo için detaylı konu başlıkları belirtilmelidir), kullanılacak eğitim teknolojilerinin ve araçları, öğretim strateji ve metodları, öğrencilerin değerlendirme yöntemleri ve geri bildirim sitemlerinin nasıl yapılacağı hakkında bilgilendirmek,
- Öğrencileri laboratuvar uygulamaları ile ilgili ilke ve sorumluluklar, laboratuvar çalışma çizelge/ programını hazırlamak, uygulamaların tarih ve süreleri hakkında öğrencileri bilgilendirmek,
- Laboratuvar uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlamak, eğitim vermek ve uygulamalarını kolaylaştırmak,
- Laboratuvar uygulamaları sırasında öğrencilere öğretilmesi hedeflenen beceriyi, uygulama öncesinde bir kez demonstrasyon yöntemi ile anlatmak,
- Laboratuvar uygulamaları sırasında en az bir kez uygulamayı maketler üzerinde denetmek, eksikliği olan öğrencilere tekrar uygulama yaptırmak,
- Laboratuvar uygulamalarında ihtiyaç duyulan ekipman ve kaynakların temin edilebilmesi için gerekli koordinasyonu sağlamak,
- Laboratuvar uygulamalarında planlanan beceri uygulaması için gerekli ekipman, malzeme ve kaynakları kontrol etmek ve laboratuvar düzenini sağlamak,
- Öğrencilerin laboratuvar sorumluları ile uyum içerisinde çalışmalarını sağlamak,
- Öğrencilerin güvenliğini sağlamak üzere gerekli önlemleri almak,

- Öğrencilerin çalışmalarını denetlemek, beceri ve uygulamalarını değerlendirmek,
- Laboratuvar uygulamaları sırasında karşılaşılan sorunların giderilmesi için ilgili kişilerle gerekli koordinasyonu sağlamak ve bilgilendirme (bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, idari personel vb.) yapmak,
- Deprem, sel, yangın gibi doğal afetler ve pandemi halinde yapılamayan laboratuvar uygulamaları için takip eden en uygun zamanda telafi laboratuvar uygulamaları programını planlamak ve uygulamak,
- Laboratuvar uygulamaları sonrasında tıbbi ve genel atıkların uygun şekilde atılmasını kontrol etmektir.

4.2. Öğrencilerin Laboratuvar Uygulamaları Sürecinde Uymaları Gereken İlke ve Kurallar

4.2.1. Öğrencilerin laboratuvar uygulamaları öncesinde uyması gereken kurallar:

- İlgili dersin sorumlu öğretim elemanı/ları tarafından ilan edilen uygulama tarih ve uygulama yapacakları alanların özelliklerini, uygulamada kendisinden beklentileri, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle,
- Laboratuvar uygulaması için gerekli olan bilgi ve beceriye ilişkin öğretim elemanı tarafından talep edilen ön hazırlıkları (beceriye ilişkin teorik bilgiyi tekrar etme, beceri listelerini çalışma, beceriye ilişkin uygulama videolarını izleme) tamamlamakla,
- Üniformalarını uygulamadan önce temin etmekle,
- Laboratuvar uygulamaları sırasında kullanacakları dokümanları ve materyalleri laboratuvara gelmeden önce hazırlamakla,
- “İş sağlığı ve güvenliği” sertifika programını başarıyla tamamlamakla yükümlüdür.

4.2.1. Öğrencilerin laboratuvar uygulamaları esnasında uyması gereken kurallar:

- Öğrenci, laboratuvar uygulamaları esnasında üniforma giymek ve öğrenci kimlik kartını görünebilecek şekilde takmak zorundadır.
- Öğrenci, dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından belirtilen saatte uygulama yapacağı alanda hazır bulunur. Uygulama alanına geçerli bir mazereti olmaksızın en fazla 15 dakika geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır.
- Öğrenci, gün içinde uygulamasını tamamlamadan laboratuvardan ayrılamaz. Aksi takdirde öğrenci o gün için uygulama yapmamış sayılır.

- Öğrenci, uygulama yaptığı alanın çalışma düzenine, disiplin ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür. Söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup uymayanlar hakkında “Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği” hükümleri uygulanır.
- Öğrenci, laboratuvar uygulamaları sırasında, enfeksiyon kontrolünü sağlayacak şekilde hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür.
- Öğrenci, uygulama yaptığı süre içerisinde, laboratuvar ortamında çalışma ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür. Kendi sağlığı ve iş güvenliği için gerekli önlemleri almak ve alınan tedbirlere uymak zorundadır.
- Öğrenci, uygulama gereği kendisine temin edilen araç ve gereçleri özenle kullanarak zamanında ve eksiksiz teslim etmekle yükümlüdür.
- Öğrenci, laboratuvar uygulamaları sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar ve yalnızca gerekli olduğu durumlarda kullanır.
- Öğrenci, laboratuvar uygulamalarını uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.
- Öğrenci, laboratuvar uygulamalarını ilgili dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda, sorumlu öğretim elemanlarının denetiminde gerçekleştirir.
- Öğrenci, öğrenmiş olduğu teorik bilgiyi, laboratuvar uygulamalarına yansıtır.
- Öğrenci, laboratuvar uygulamaları sonrasında öğretim elemanına geri bildirim verir.
- Öğrenci, laboratuvar uygulamaları esnasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durum ile karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, bu durumu öncelikle ilgili dersin öğretim elemanına ve Vital Simülasyon Merkezi sorumlusuna bildirerek olayı rapor eder.
- Öğrenci, laboratuvar uygulamaları sırasında, dersin öğretim elemanları ve Vital Simülasyon Merkezi sorumlusundan resmi izin alınmadan görsel ya da işitsel kayıt alamaz.
- Öğrenci, uygulama ve senaryo kapsamında gerekmedikçe, laboratuvardaki yataklara ve sedyelere oturamaz ve yatamaz.
- Öğrenci, laboratuvara yiyecek ve içecek ile giremez.
- Öğrenci, uygulamalar sonrası laboratuvarı temiz ve düzenli bırakır.
- Öğrenci, laboratuvar alanlarındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına azami özen göstermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğacak her türlü zararı karşılamak zorunda olup, hukuki ve cezai sorumluluk öğrenciye aittir.

4.2.3. Üniforma Düzeni

Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik bölümü öğrencileri laboratuvar uygulamaları sırasında “scrub” giymek zorundadır. Ayakkabı, scrub düzenine uygun renkte ve ortopedik olmalıdır. Kız öğrenciler sallanan küpe, büyük takılar kullanmamalıdır, saçlar toplu olmalıdır. Erkek öğrenciler saç ve sakal tıraşında özenli olmalıdır.

4.2.4. Devam Zorunluluğu

Öğrenciler laboratuvar uygulamalarının %80’ine katılmak zorunludur. Laboratuvar uygulamaların toplam süresinin %20’sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler NA notu alır ve dersten başarısız sayılırlar. Başarısız olan öğrenci bir sonraki eğitim öğretim yılında dersin tümünü (teorik, laboratuvar) tekrar eder. Laboratuvar uygulamalarında yapılan devamsızlıklarda sağlık raporu geçerli değildir.

4.3. Laboratuvar Uygulamalarının Düzenlenmesi, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

- Öğrenciler, laboratuvar uygulamalarını LHÜ SBF Hemşirelik Bölümü eğitim-öğretim programı kapsamında gerçekleştirir. Laboratuvar uygulamalarının düzenlenmesi, yürütülmesi ve değerlendirilmesinden uygulamalı derslerin öğretim elamanları ile Hemşirelik Bölümü Laboratuvar Koordinatörlüğü üyeleri sorumludur.
- Laboratuvar uygulamalarının süresi her eğitim öğretim dönemi öncesinde, ilgili dersin ders bilgi paketinde belirtilir. Laboratuvar uygulamalarının süresi Hemşirelik Bölüm Kurulu tarafından onaylanır ve eğitim- öğretim programlarında ilan edilir.
- Laboratuvar uygulamalarının değerlendirilmesini Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve ders bilgi paketinde tanımlandığı şekilde ölçme değerlendirme süreçlerine uygun şekilde yürütülür.

4.3.1. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası

- Lokman Hekim Üniversitesi tarafından, laboratuvar uygulamasına başlamadan önce öğrencilere “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” yapılır. Erasmus+ kapsamında ve yurt dışında yapılacak uygulamalarda ise “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” öğrencinin sorumluluğundadır.

- Öğrenciler laboratuvar uygulaması öncesinde, iğne batması ve delici-kesici araçlar ile yaralanma ve bunlara bağlı enfeksiyon hastalıklarına maruz kalma riskine karşı dersin sorumlu öğretim görevlisi/üyelerince aşılama zorunlulukları konusunda bilgilendirilir (Hepatit B-Tetanoz vb). Aşılamanın maddi sorumluluğu öğrenciye aittir.

4.3.2. Laboratuvar Uygulamalarının Değerlendirilmesi, Sonuçlara İtiraz ve Evrakların Muhafazası

Laboratuvar uygulamaları, Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre değerlendirilir. Değerlendirme beceri kontrol listeleri, yapılandırılmış gözlem formları, bakım planları, vaka inceleme raporları vb. ölçüm araçları kullanılarak öğretim elemanlarınca yapılır ve “uygulama notu” verilir. Değerlendirmeye esas olan uygulamalar ve dersin genel geçme notuna etkisi, dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından öğrencilere uygulama başlangıcında duyurulur. “Uygulama notuna itiraz hakkı” gerekli görülmesi halinde Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği çerçevesince yapılır. Dersin ilgili sorumlu öğretim elemanı tarafından diğer sınav evraklarıyla birlikte uygulama sürecine ilişkin tüm evraklar öğrenci işlerine tutanak karşılığında teslim edilir.